

CYNGOR CYMUNED LLANFROTHEN
COFNODION CYFARFOD MAI 2023
2 Mai 2023 18.30 yn Y Ganolfan, Llanfrothen

1. Presennol

Elin Jones, Glyn Griffiths, June Jones, Bethan Gritten, Siân Cwper

Clerc: Huw Rowlands

Cadeirio: Nia Povey

2. Ymddiheuriadau

Cenwyn ap Tomos

3. Datgan Diddordeb/Buddiant Personol

Datganodd y Cynghorydd Glyn Griffiths fuddiant yn eitem 5.10, Grid Cenedlaethol, gan ei fod yn aelod o Fenter Llanfrothen sydd yn ystyried gwneud cais i'r Grid Cenedlaethol am grant ar gyfer paneli solar.

4. Cadarnhau Cofnodion Misol 6 Mawrth 2023

Cynnig: Nia Povey

Eilio: Elin Jones

5. Materion yn codi o'r Cofnodion

5.1 Cais Cynllunio Carreg Frech

Parheir i ddisgwyl i glywed ymhellach gan Barc Cenedlaethol Eryri ar y mater yma.

5.2 Y Ganolfan

Trefnodd y Cynghorydd Nia Povey waredu'r trugareddau yn yr ystafell i lawr grisiau.

Mae'n anhebygol y bydd y Clwb Yoga am ddefnyddio'r Ganolfan bellach.

Mae drws Y Ganolfan yn medru bod yn anodd ei agor, ac fe gytunodd y Cynghorydd Glyn Griffiths i edrych ar y mater.

5.3 Goryrru Llanfrothen

Cytunwyd i ofyn am fesuriadau cyflymder traffig newydd gan Gyngor Gwynedd, ac felly gofyn am osod stripiau goryrru ar y ffordd allan o'r pentref tuag at Benrhyndeudraeth, ac o dafarn Y Ring at Kyffin Terrace.

5.4 Maes Chwarae Llanfrothen

Cafwyd 22 ateb i'r holiadur yn holi barn am ddarpariaeth maes chwarae yn Llanfrothen a ddsbarthwyd gan y Cynghorydd Bethan Gritten.

Roedd yr ymatebion yn cadarnhau fod pawb yn meddwl ei bod hi'n bwysig cael llefydd gwyrdd a naturiol i chwarae, a dros hanner yr ymatebwyr hefyd o'r farn ei bod hi'n bwysig cael offer chwarae hefyd.

Mater arall a amlygwyd oedd nad oedd hi'n amlwg ble roedd canol y pentref, ac felly hyn yn ei gwneud hi'n anodd penderfynu ble fyddai'r lleoliad mwyaf addas.

Ychydig iawn o ddefnydd sydd o'r offer chwarae yng nghae'r ysgol, y rhan fwyaf ddim yn gwybod am ei fodolaeth, a chytundeb cyffredinol fod angen ei wella.

Casgliad arall oedd nad oedd neb yn defnyddio cyfleusterau chwarae Carreg Frech, a bod yr offer yno yn anaddas gan mai ar gyfer plant ifanc iawn yr oeddynt. Roedd barn gyffredinol mae'r flaenoriaeth yng Ngharreg Frech fyddai cadw cymaint o le gwyrdd yno ag sydd yn bosibl, ond roedd teimlad y byddai cael offer chwarae pren yno er mwyn tanio dychymyg plant yn syniad da hefyd.

Roedd llawer yn cefnogi cael lle chwarae yn nhafarn Y Ring, ac yn meddwl mai'r fan honno fyddai'r lleoliad mwyaf addas.

Bydd angen trafodaeth bellach ar y mater.

Diolchwyd i'r Cynghorydd Bethan Gritten am ei holl waith ar y mater.

5.5 Mynwent Tan Lan

Yn dilyn asesiad risg, daethpwyd i'r casgliad fod 7 carreg fedd angen sylw.

Bu'r Cynghorydd Nia Povey yn tacluso drain ac ati yn y fynwent ac mae hi'n fodlon cyfarfod efo Dylan Edwards er mwyn dangos iddo ba waith sydd angen ei wneud er mwyn tacluso'r llwybr.

Cytunwyd fod angen adnewyddu'r canllaw yn y fynwent.

5.6 Clymog Siapan, Pont Haearn, Afon Caseg

Mae'r Cynghorydd Nia Povey wedi siarad efo'r perchennog tir y mae'r clymog siapan yn deillio ohono ar hyd ochr yr afon. Mae wedi cytuno i edrych i mewn i'r mater.

Gan fod y clymog siapan yn tyfu ger llwybr cyhoeddus, gall felly fod yn rhywbeth y byddai Cyngor Gwynedd yn fodlon ei daclo. Cytunodd y Cynghorydd Nia Povey i gysylltu efo Cyngor Gwynedd er mwyn trafod y

mater ymhellach, ond bydd yn rhaid aros tan fis Tachwedd cyn cymryd unrhyw fesurau i daclo'r clymog siapan.

5.7 13 Garreg Frech

Adroddodd y Cynghorydd June Jones fod Parc Cenedlaethol Eryri yn ystyried cyflwyno rhybudd adran 215 ar yr eiddo, sydd yn gosod dyletswydd ar y perchnogion i'w dacluso.

Does dim diweddariad gan Gyngor Gwynedd o ran cyflwyno gorchymyn arwystl ar yr eiddo am ddyledion treth cyngor. Gofynnwyd i'r Clerc gysylltu efo Mabon ap Gwynfor AS a gofyn iddo gysylltu efo Cyngor Gwynedd er mwyn gofyn am ddiweddariad ar y mater yma.

5.8 Cysgodfan Fws Llanfrothen

Cytunwyd y dylai'r Cynghorydd Bethan Gritten ofyn a fyddai pensaer y mae'n ei hadnabod yn fodlon gwneud braslun cychwynnol o'r gysgodfan am ddim.

Siaradodd y cynghorwyr Siân Cwper a Nia Povey efo Balfours, asiant stad Brondanw, ac wedi cael mesuriadau ganddynt. Edrychwyd ar strwythurau tebyg sy'n bodoli ym Mhortmeirion. Mae strwythurau rhychiog yn rhad i'w codi ond cynnal a chadw yn ddrud.

Cytunodd y Cyndghorydd June Jones i holi Parc Cenedlaethol Eryri am gostau gwneud cais cynllunio.

Mae'n bosibl y bydd stad Brondanw yn fodlon gwneud cyfraniad ariannol tuag at y gysgodfan.

Bydd y Clerc yn gwirio y bydd polisi yswiriant y cyngor cymuned yn darparu am atebolrwydd cyhoeddus am ddefnydd unrhyw gysgodfan a osodir yn y dyfodol.

5.9 Tafarn y Ring

Ffurfiwyd grŵp cymunedol, Dyfodol y Ring yn ddiweddar, oherwydd pryder fod y dafarn yn parhau ar gau. Hoffai'r grŵp sefydlu tafarn gymunedol, gam eu bod o'r farn nad yw cwmni Robinsons wedi llwyddo i redeg y dafarn yn llwyddiannus ers rhai blynyddoedd.

Deallir fod Mabon ap Gwynfor AS wedi cael ymateb gan gwmni Robinsons ond bod Liz Saville Roberts AS yn parhau i ddisgwyl ymateb.

Mae Stad Brondanw hefyd am gysylltu efo Robinsons am eu bod o'r farn fod Robinson's yn torri amodau'r les, drwy ganiatáu i'r eiddo fod yn wag.

5.10 Grid Cenedlaethol

Nid yw cynghorau cymuned yn gymwys ar gyfer cais am grant gam y Grid Cenedlaethol, ond gall grwpiau lleol eraill wneud cais, e.e. Y Dref Werdd, Caffi Croesor, Menter Llanfrothen ac yn y blaen.

Gall Swyddog Cefnogi Cymunedau Cyngor Gwynedd roi cymorth efo hyn.

5.11 Llwybr Llanfrothen - Penrhyndeudraeth

Trafodwyd y cynlluniau a'r astudiaeth ddichonoldeb a wnaethpwyd yn 2016, oedd yn dangos gwahanol opsiynau am lwybr rhwng Llanfrothen a Phenrhyndeudraeth. Y brif broblem yw'r gost.

Trafodwyd llwybr fyddai'n golygu osgoi'r darn mwyaf peryglus o'r ffordd rhwng Llanfrothen a Penrhyndeudraeth, sef o du cefn pwerdy Scottish Power i lawr am waelod y lôn

Cytunodd y Cynghorydd glyn Griffiths i dynnu lluniau o'r tro, ac fe gytunwyd hefyd y byddai'n beth da cael mesuriadau cyflymder ar y morfa ei hun er mwyn gweld beth yw cyflymder traffig a pha mor saff ys cerdded ar hyd y ffordd.

Byddai bwrw ymlaen efo'r mater yma yn golygu cydweithredu efo'r gymuned yn gyffredinol.

6. Materion Ariannol

6.1 Cyflog Clerc Mawrth 2023 £239.72

TWE £59.80

6.2 Cyflog Clerc Ebrill 2023 £239.72

TWE £59.80

6.3 Costau cyfrif HSBC Mawrth 2023 - £8.00

6.4 Adnewyddu Polisi Yswiriant BHIB - £992.67

6.5 Snowdonia Fire and Protection gwasanaeth diffoddyddion - £54.00

6.6 Derbyn tâl claddu Pritchard & Griffiths £1250.00

6.7 Balans yn y prif gyfrif 25 Ebrill 2023 £15,197.16

Balans yn y cyfrif cadw 25 Ebrill 2023 £21,236.41

7. Gohebiaeth

- Holiadur Perfformiad Cyngor Gwynedd

Cytunwyd fod y Clerc yn cwblhau'r holiadur ar ran y cyngor cymuned

8. Cynllunio

Dim

9. Materion Eraill

9.1 Adroddiad Blynyddol

Cytunwyd i gymeradwyo'r Adroddiad Blynyddol, ond fod angen ychwanegu'r bwriad i osod cysgodfan fws ger tafarn Y Ring ynddo.

Cynnig: Elin Jones

Eilio: Glyn Griffiths

9.2 Adroddiad Adolygu Drafft Cynllun Datblygu Lleol Eryri

Nodwyd fod Parc Cenedlaethol Eryri yn dechrau'r broses o adolygu eu Cynllun Datblygu Lleol

9.3 Hyfforddiant Iaith Gymraeg

Cytunwyd i gefnogi cais Cyngor Cymuned Pistyll, sef fod angen mwy o ddarpariaeth cyrsiau hyfforddi ar gyfer cyngorau cymuned yn yr iaith Gymraeg.

10.3 Y Ffordd i Mewn i Benrhyndeudraeth

Mae yna nifer o dyllau yn y ffordd ger croesffordd y trê'n bach ar y ffordd i mewn i Benrhyndeudraeth, a hyn yn beryglus, yn enwedig i feics.

Cytunodd y Cyngorydd Glyn Griffiths i gael gair efo'r Cyngorydd Sir lleol ar hyn.

Yn ogystal mae nifer o geir yn parcio ar y ffordd i mewn o Lanfrothen i Benrhyndeudraeth, sy'n ei gwneud hi'n anodd i gerbydau mawr fedru mynd heibio. Credir fod y broblem yma yn deillio oherwydd bod nifer o Airbnb's yno. Gofynnwyd i'r Clerc ysgrifennu at Gyngor Gwynedd er mwyn nodi'r broblem.

Dyddiad y cyfarfod nesaf – 27 Mehefin 2023

